

Dosarul nr. 2r-207/23
2-22046096-01-2r-16052023

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. V. Suciul)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

30 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „OTP Bank” împotriva lui Victor Svișci cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel formulată de Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului de legal de declarare a apelului, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 04 aprilie 2022, SA „OTP Bank” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Svișci cu privire la încasarea datoriei (f. d. 5).

Prin hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „OTP Bank”.

A fost încasată de la Victor Svișci în beneficiul SA „OTP Bank” datoria contractuală în sumă de 40 412,97 de lei și cheltuielile judiciare legate de plata taxei de stat în sumă de 1 212,38 de lei, în total suma de 41 625,35 de lei (f. d. 33, 49-50).

La 14 septembrie 2022, Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoria Criuleni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f. d. 44-45).

La 03 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată (f. d. 55-57).

Prin încheierea din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu privind repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel formulată de Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului de legal de declarare a apelului, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen (f. d. 69-73).

La 20 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu a declarat recurs împotriva încheierii din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și repunerea în termen a cererii de apel din 19 septembrie 2022 (f. d. 82-84).

În motivarea recursului, Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu a indicat că, deoarece cererea de chemare în judecată depusă de SA „OTP Bank” împotriva lui Victor Svișci cu privire la încasarea datoriei, a fost examinată de către instanța de fond conform procedurii cererilor cu valoare redusă, dânsul nu a cunoscut despre data pronunțării dispozitivului hotărârii, nu a fost informat despre aceasta și nici ulterior, dispozitivul hotărârii nu i-a fost notificat în modul stabilit.

A precizat că despre hotărârea din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, a aflat când i-a fost expediată pentru informare încheierea privind intentarea procedurii de executare emisă de executorul judecătoresc Sergiu Catanoi.

A menționat recurentul că, după recepționarea încheierii executorului judecătoresc, la 22 august 2022, a încheiat contractul de asistență juridică cu avocatul Ghenadie Bodu și doar la 08 septembrie 2022, a făcut cunoștință cu dispozitivul hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, la 28 martie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 74), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 20 aprilie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei civile în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din suportul probator prezentat la materialele dosarului rezultă că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citirea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa pârâtului Victor Sviști în r-nul XXXXX, sat. XXXXX, care este indicată de recurent în cererea de apel și de recurs, fiind recepționate la 11 aprilie 2022, circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție DS8006079879AS (f. d. 32).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 16 mai 2022, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 20 mai 2022.

După examinarea fondului cauzei, instanța de judecată a expediat, la 19 mai 2022, copia dispozitivului hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, la aceeași adresă de domiciliu a pârâtului (f. d. 34), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către Victor Sviști, lipsesc.

La 14 septembrie 2022, Victor Sviști, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, iar la 03 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, a fost depusă cererea de apel motivată, totodată solicitând repunerea în termen de declarare a apelului pe motiv că nu a cunoscut data pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și nici ulterior, copia dispozitivului hotărârii nu i-a fost notificată în modul prevăzut de lege.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că soluția instanței de apel de respingere a cererii privind repunerea în termenul de declarare a apelului și de restituire a cererii de apel depuse de Victor Sviști, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu împotriva hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, ca fiind în afara termenului de legal de declarare a apelului, nu poate fi menținută, deoarece îngreăște accesul apelantului la justiție.

În conformitate cu prevederile art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Din conținutul normei de drept citate rezultă că actele de procedură se comunică participanților la proces contra semnătură prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare recomandată și cu aviz de recepție, prin intermediul executorului

judecătorească sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și să confirme primirea acestuia, precum și prin delegație judiciară. Prin urmare, instanța de judecată trebuie să se asigure că actul de procedură va fi înmănat destinatarului, iar acest fapt poate fi confirmat prin semnătură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că la materialele dosarului lipsește dovada de recepționare de către Victor Svișci a copiei dispozitivului hotărârii din 16 mai 2022 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că la actele cauzei lipsesc probe care ar arăta că Victor Svișci ar fi cunoscut data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia precum că lipsesc temeiuri de admitere a cererii de repunere în termenul de declarare a apelului.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate. În caz contrar, partea apelantă ar fi lipsită de posibilitatea de a-și valorifica drepturile procedurale conform normelor în vigoare, garantate atât de legislația națională, cât și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Dreptul la o cale de atac trebuie să se exercite din momentul în care părțile interesate pot cunoaște efectiv despre hotărârea judecătorească pronunțată. În caz contrar, curțile și tribunalele ar putea, prin întârzierea notificării hotărârii lor, să scurteze substanțial termenele căilor de atac sau chiar să facă imposibilă introducerea unei căi de atac. Notificarea, ca act de comunicare între organul jurisdicțional și părți, servește la aducerea la cunoștință a hotărârii instanței, precum și a temeiurilor care o motivează, pentru a permite părților, dacă este cazul, să formuleze o cale de atac (Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, pct. 37).

Din considerentele menționate, în scopul respectării dreptului recurentului la un proces echitabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a admite recursul, a casa încheierea din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Victor Svișci, reprezentat de avocatul Ghenadie Bobu.

Se casează încheierea din 23 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „OTP

Bank” împotriva lui Victor Svișci cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.
Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni